

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ควรเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก โดยเฉพาะเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) ซึ่งนับว่าเป็นวัยเริ่มต้นของชีวิต การสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจให้กับเด็กในวัยนี้จึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สมองของเด็กในวัยนี้จะพัฒนาอย่างรวดเร็ว ทำให้ง่ายต่อการปลูกฝังพฤติกรรมและการเรียนรู้สิ่งต่างๆ มีการพัฒนาทางการรับรู้ ภาษา สังคม อารมณ์ และกล้ามเนื้อ ดังนั้น การที่เด็กได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา จริยธรรม บุคลิกภาพและสังคม ในทิศทางที่ถูกต้องจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาในขั้นตอนต่อไปได้ในอนาคต การปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีโดยเฉพาะคุณธรรมจริยธรรมควรเริ่มตั้งแต่ในวัยเด็กปฐมวัยมากกว่าช่วงวัยอื่น เพราะวัยเด็กเป็นวัยแห่งการเตรียมตัวเพื่อเป็นสมาชิกในสังคมใหญ่ และเป้าหมายของการศึกษาปฐมวัยที่สมบูรณ์นั้น มิใช่เพียงเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนต่อในระดับชั้นประถมศึกษาเท่านั้น แต่ควรเป็นการเตรียมเพื่อความสำเร็จของชีวิตในอนาคตของเด็กด้วย โดยมุ่งให้เด็กเป็นคนดี คนเก่ง และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์จะเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กปฐมวัยได้มีโอกาสในการแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจินตนาการ เช่น การวาดภาพพระบายสี การปั้น การพิมพ์ภาพ การพับ การตัด การฉีก การปะ ตลอดจนการประดิษฐ์เศษวัสดุ ฯลฯ เพราะมุ่งพัฒนาให้เกิดกระบวนการคิดสร้างสรรค์ การรับรู้เกี่ยวกับความงาม และส่งเสริมกระตุ้นให้เด็กแต่ละคนได้แสดงออกตามความรู้สึกและความสามารถของตนเอง ข้อควรตระหนักและให้ความสำคัญคือ การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ระดับปฐมวัย มิได้มุ่งเน้นแต่ผลงานที่สวยงามเท่านั้น แต่เป็นการส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก และรายการ “สนามสนุก” ก็เป็นรายการโทรทัศน์รายการหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ให้แก่เด็กปฐมวัย ๓ - ๕ ปี ซึ่งเป็นวัยแห่งจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ให้สามารถเรียนรู้และเติบโตอย่างมีคุณภาพ โดยจะออกอากาศทางโทรทัศน์ช่อง True4U ทุกวันอาทิตย์ เวลา ๐๖.๓๐ - ๐๗.๐๐ น. ทั้งนี้ เนื้อหาของรายการมุ่งเน้นส่งเสริมความรู้ควบคู่กับความบันเทิง

รูปแบบการนำเสนอรายการ “สนามสนุก” จะออกเป็น 4 ช่วง ได้แก่ ช่วงเล่นสนุก ดนตรีแสนสนุก ดินแดนแสนสนุก และศิลป์สนุก เพื่อปลูกฝังทักษะและพัฒนาความคิดให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) ผ่านการแสวงหาความสามารถพิเศษ บทเพลง นิทาน และงานศิลปะ ซึ่งกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้จะช่วยทำให้เด็กๆ สามารถเรียบเรียงความคิด จัดลำดับเหตุการณ์ และนำไปสู่ความสงสัยอยากรู้อยากเห็น อยากรู้คำตอบของสิ่งรอบตัว และเกิดการตั้งคำถามขึ้นมา ดังนั้น เพื่อให้ทราบถึงความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการนำเสนอรายการ “สนามสนุก” และประโยชน์ที่ได้รับจากการรับชม

รายการ “สนามสนุก” รวมทั้งได้รับทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอันจะนำไปสู่การพัฒนาต่อยอดรายการให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงได้มีการจัดทำโครงการศึกษาวิจัยเรื่อง “การประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อรายการสนามสนุก” ขึ้นมา

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการประเมิน

- ๑) เพื่อประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายในการเข้าร่วมกิจกรรม และ/หรือ ติดตามรับชมรายการสนามสนุก
- ๒) เพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ซึ่งจะเป็แนวทางในการพัฒนาปรับปรุงรายการสนามสนุกให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อไป

๑.๓ กลุ่มเป้าหมายของการประเมิน

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่

- (๑) พ่อแม่ หรือผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย (๓ – ๕ ปี)
- (๒) ครู/อาจารย์ที่รับผิดชอบระดับชั้นปฐมวัยหรืออนุบาล
- (๓) เด็กปฐมวัย (๓ – ๕ ปี)

โดยจะต้องเป็นผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรม และ/หรือ ติดตามรับชมรายการ “สนามสนุก”

๑.๔ ขอบเขตการดำเนินงาน

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อรายการสนามสนุก” ได้กำหนดขอบเขตในการดำเนินงานที่ต้องการมุ่งเน้นไว้ ๓ ด้าน คือ

๑) ขอบเขตด้านเนื้อหา

เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ขอบเขตด้านเนื้อหาของการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษา ๓ ประเด็นหลัก คือ แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย และสื่อเชิงสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย (๓ – ๕ ปี)

๒) ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่

- (๑) พ่อแม่ หรือผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ๓ – ๕ ปี

(๒) ครู/อาจารย์ที่รับผิดชอบระดับชั้นปฐมวัยหรืออนุบาล

(๓) เด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี)

โดยจะต้องเป็นผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรม และ/หรือ ติดตามรับชมรายการ “สนามสนุก”

๓) ขอบเขตด้านพื้นที่ มุ่งเน้นการเก็บข้อมูลใน แบ่ง สำหรับ โดย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง และครู อาจารย์ของเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) โดยแบ่งออกเป็น ๕ พื้นที่ ได้แก่

(๑) เขตกรุงเทพมหานคร ออกเป็น ฝั่งพระนคร (เขตจตุจักร และเขตบางกะปิ) และฝั่ง ธนบุรี (เขตบางบอน)

(๒) ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ (ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล)

(๓) ภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดอยุธยา (ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล)

(๔) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ขอนแก่น (ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล)

(๕) ภาคใต้ ได้แก่ สงขลา (ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล)

เหตุผลในการเลือกศึกษา ๕ พื้นที่นี้ เนื่องจากใช้วิธีการเทียบเคียงจำนวนประชากรจาก Rating (ผู้ชมรายการ) ของรายการสนามสนุกในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยทำการคัดเลือกเขตละ ๑ โรงเรียนเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาตามสัดส่วนของ Rating (ผู้ชมรายการ) จนครบตามจำนวนที่กำหนดไว้

๑.๕ นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

เด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) หมายถึง เด็กนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาล และมีอายุอยู่ระหว่าง ๓ - ๕ ปี ซึ่งเป็นผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรม และ/หรือ ติดตามรับชมรายการ “สนามสนุก”

รายการสนามสนุก หมายถึง รายการที่ช่วยส่งเสริมกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ให้แก่เด็กปฐมวัย ๓ - ๕ ปี โดยจะออกอากาศทางช่อง True4U ทุกวันอาทิตย์ เวลา ๐๖.๓๐ - ๐๗.๐๐ น.

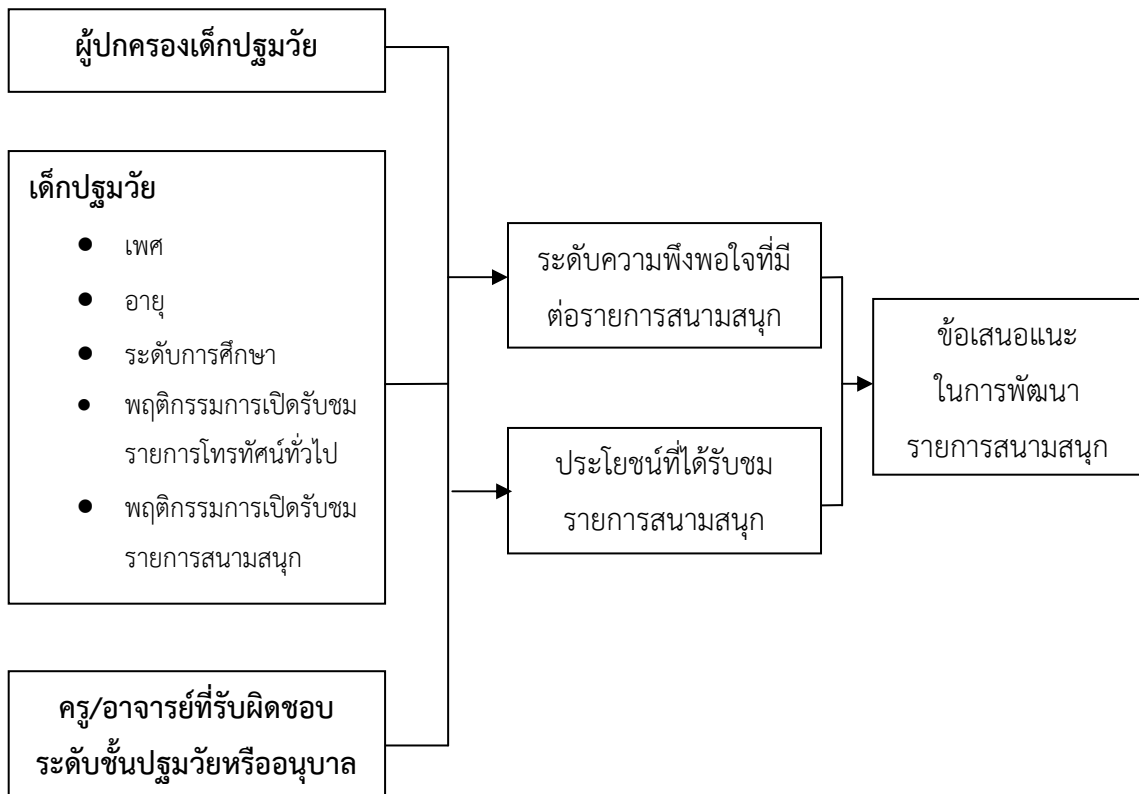
ระดับความพึงพอใจ (Satisfaction) หมายถึง ความชื่นชอบ หรือความรู้สึกพอใจที่มีต่อรายการ “สนามสนุก” ของเด็กปฐมวัย ๓ - ๕ ปี ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรม และ/หรือ ติดตามรับชมรายการ “สนามสนุก”

ประโยชน์ที่ได้รับ หมายถึง ผลที่คาดว่าจะได้รับของเด็กปฐมวัย ๓ - ๕ ปี หลังจากที่เคยเข้าร่วมกิจกรรม และ/หรือ ติดตามรับชมรายการ “สนามสนุก” ซึ่งแบ่งออกเป็น ๘ ประเด็น ได้แก่ (๑) จินตนาการ (๒) ความคิดสร้างสรรค์ (๓) ความรู้ความเข้าใจเรื่องธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว (๔) ทักษะการแก้ไขปัญหา (๕) ร่างกายแข็งแรง (๖) การพัฒนาด้านอารมณ์และจิตใจ (๗) ความสนุกสนาน และ (๘) การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว/บุคคลรอบข้างหรือไม่ อย่างไร

๑.๖ กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อรายการสนามสนุก” ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยดังแสดงในแผนภาพที่ ๑.๑

แผนภาพที่ ๑.๑ กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย

๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑) ได้ทราบความคิดเห็นและความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย (เด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี)) ที่มีต่อรายการสนามสนุก
- ๒) ได้ข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาต่อรายการสนามสนุก เพื่อปรับปรุงรายการให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น